ANTRACT

ION BĂIEȘU

Experimentul

comedie într-un act

Personajele:

BARTOLOMEU CAPRĂ — pensionar, fost magistrat, 80 de ani
HOȚUL — 30—40 de ani
MARIOARA — femeia de serviciu a blocului, 35—40 de ani

Apartamentul lui Bartolomeu Capră, compus din două încăperi, nedespărțite prin nimic. Mobile vechi: un pat, o masă, niște fotolii, un scrin. La ridicarea cortinei, încăperea e cufundată în penumbră. După un timp, dinspre balcon intră, pe fereastra deschisă, o umbră. E umbra unui bărbat care se strecoară pe vîrful picioarelor, aplecat, cu vădite intenții răufăcătoare. El adună repede diferite lucruri din încăpere, după care se îndreaptă spre fereastră, cu gîndul să dispară. In clipa aceea, din spatele unui fotoliu apare statura mărunțică a pensionarului Bartolomeu.

BARTOLOMEU *(urlînd fioros)*: Stai! *(Hoțul încremenește.)* Mîinile sus! *(Hoțul lasă sacoșa jos și ridică mîinile.)* Nu mișca! Dacă miști, trag!

HOȚUL *(tremurînd de frică)*: Domnule, nu trageți!

BARTOLOMEU: De ce să nu trag?

HOȚUL: Pentru că nu mă mișc. Observați, vă rog, cu atenție, că nici măcar un firișor de păr nu mi se mișcă. Nu trageți, că nu fug. Lăsați pistolul jos.

BARTOLOMEU: Care pistol? *(Aprinde lumina. Cei doi se privesc cu o lacomă curiozitate.)* Vezi bine că nu am nici un pistol. Te-am somat din prudență. La loc.

HOȚUL *(se așază, prudent)*: Mulțumesc.

BARTOLOMEU *(se învîrte în jurul hoțului, studiindu-l)*: După cît îmi dau seama, dumneata ai intrat în casa mea cu intenția evidentă de a făptui un rapt material.

HOȚUL: Poftim?

BARTOLOMEU: Adică de a fura.

HOȚUL: Exact.

BARTOLOMEU: Ce-ai furat?

HOȚUL: Ce-am apucat. *(Caută în sacoșă.)* O cămașă, o pereche de ciorapi și una de cîrnați. Cîrnații erau pe balcon, i-am luat mai mult pentru poftă. Sînt de casă?

BARTOLOMEU: Făcuți de mîna mea.

HOȚUL: Pot să gust?

BARTOLOMEU: Te rog.

HOȚUL *(după ce mușcă din cîrnați)*: Delicioși.

BARTOLOMEU: Nu sînt prea picanți?

HOȚUL: Nu. Tocmai potriviți.

BARTOLOMEU *(se plimbă în jurul hoțului, îngîndurat)*: Deci, asta ai considerat dumneata de cuviință să furi din casa mea: o cămașă, niște cîrnați și o pereche de ciorapi. Care, între noi fie vorba, sînt purtați și uzați. Recunoști?

HOȚUL *(speriat)*: Recunosc.

BARTOLOMEU: Va să zică... *(Il întrerupe o ciocănitură. Către ușă.)* Cine-i?

MARIOARA *(de afară)*: Eu sînt, Marioara.

BARTOLOMEU *(către hoț)*: Ascunde-te. E femeia de serviciu. *(Către Marioara.)* Ce dorești?

www.cimec.ro

MARIOARA *(care a intrat fără să fie poftită)* : Domnule Bartolomeu, am să vă pun o întrebare.

BARTOLOMEU : Poftim.

MARIOARA : A intrat cumva cineva la dumneavoastră ? Mă refer la o persoană.

BARTOLOMEU : Pe unde ?

MARIOARA : Pe fereastră.

BARTOLOMEU : Exclus !

MARIOARA : Grozavă chestie. Vecina a văzut adineaori un hoţ urcînd pe burlan către etajul unu. Dacă la dumneavoastră n-a întrat, dacă la doi n-a intrat, atunci unde s-a dus ? Că doar nu s-a urcat la cer ? !

BARTOLOMEU : De ce nu ?

MARIOARA : Va să zică, dumneavoastră credeţi că putea să se urce la cer ?

BARTOLOMEU : De ce nu ?

MARIOARA : Bravo !Şi ne mai mirăm că se întîmplă atîtea calamităţi naturale. *(Iese.)*

BARTOLOMEU *(către hoţ)* : Ia loc, te rog. *(Hoţul se reaşază în fotoliu.)* După cum ai observat, nu am demascat prezenţa dumitale în locuinţa mea.

HOŢUL : Mulţumesc.

BARTOLOMEU : Dealtfel, tipa nu merita această confidenţă. E cam grosieră. Ar fi început să urle.., Se aduna lumea... venea miliţia...

HOŢUL *(îşi face cruce)* : Doamne fereşte !

BARTOLOMEU : Dacă voi chema miliţia, o voi face discret şi telefonic. Dar dă-mi voie să te întreb, monşer, dacă nu te superi : pentru asta te-ai urcat dumneata pe un burlan pînă la etajul unu, pentru asta ai escaladat un balcon şi ţi-ai riscat libertatea ? Pentru o cămaşă şi nişte cîrnaţi ?

HOŢUL : Şi o pereche de ciorapi...

BARTOLOMEU : Purtaţi !

HOŢUL : Oricum !

BARTOLOMEU : Deci eşti ceea ce se cheamă un borfaş.., un pungaş de rînd... un găinar... Nu eşti ceea ce se cheamă un spărgător, un gangster, un hoţ de anvergură ?

HOŢUL : Nu. Înainte mai făceam şi cîte o spargere serioasă, dar în ultimul timp m-am lăsat. Se pedepseşte greu, domnule dragă. Prefer să iau ce găsesc, la repezeală, mai ales obiecte de îmbrăcăminte sau hrană. Pentru şterpeleli de-astea omul te mai iartă. Ieri, de pildă, m-a prins cineva furînd nişte rufe dintr-o curte. Aflaţi că am scăpat cu două palme şi un picior în spate. E adevărat că am plîns şi mi-am cerut iertare. Adică ce, dumneavoastră, care vă văd om citit şi serios, dacă vă cer iertare şi plîng niţel, nu mă iertaţi ?

BARTOLOMEU : Dragă, nu e vorba de asta. Din punctul meu de vedere, nu eşti culpabil. Nu-ţi reproşez nimic. Problema se pune din punctul dumitale de vedere. Vreau să spun că nu merita să rişti pentru o pereche de cîrnaţi.

HOŢUL : Şi una de ciorapi.

BARTOLOMEU : Dacă trăgeam şi te împuşcam ? !

HOŢUL : Dacă mă împuşcaţi, mă împuşcaţi... Riscul meseriei. Dar parcă spuneaţi că nu aveţi pistol.

BARTOLOMEU : Dar dacă îl aveam ? Ce te făceai dacă se isca între noi un conflict armat ? Cu ce te apărai ?

HOŢUL : Am un pistol, dar nu e adevărat, e cu capse. *(I-l întinde lui Bartolomeu, care trage de cîteva ori cu el, dar fără a lua foc.)*

BARTOLOMEU : Nici măcar nu ia foc. De unde-l ai ?

HOŢUL : L-am furat de la un copil. Îl port mai mult pentru sperietură.

BARTOLOMEU *(scoate din sertar un pistol)* : Uite, şi al meu e cu capse, dar cel puţin trage. *(Trage cîteva focuri.)*

HOŢUL *(ia pistolul din mîna lui Bartolomeu şi-l studiază cu admiraţie)* : Probabil că-l aveţi din import, căci arată de parcă e adevărat. După război am avut şi eu unul, furat de la un mort. Era nemţesc.

BARTOLOMEU : Cine ?

HOŢUL : Pistolul. Dar tata nu m-a lăsat să lucrez cu el, pentru că eram la începutul meseriei şi zicea că nu e bine să mă obişnuiesc cu sîngele. Hoţia cu sînge e tîlhărie. Pe cînd hoţia fără foc de armă, adică hoţia de mînă, poate deveni o artă. Am avut un coleg, hoţ de buzunare, care lucra prin tramvaie şi cinematografe atît de frumos şi perfect, încît l-am sfătuit cu toţii să se facă artist de circ. Acum are pensie. *(Îi înapoiază pistolul.)* Să dea Dumnezeu să-l folosiţi sănătos cît mai puţin. La dumneavoastră se fumează ?

BARTOLOMEU : Desigur.

HOŢUL *(ia o ţigară de foi dintr-o casetă aflată pe masă, apoi ia bricheta cu gaz din faţa lui Bartolomeu şi o aprinde)* : Mersi. Deşi nu poate fi tras în piept, îmi place tutunul natur.

BARTOLOMEU : Vroiam să-ţi pun o întrebare la care te rog să-mi răspunzi cît mai franş cu putinţă. Dumitale nu ţi-e frică de mine ?

HOŢUL : De ce să-mi fie frică ? *(Se aude o bătaie în uşă.)*

BARTOLOMEU : Ascunde-te ! E femeia de serviciu din cadrul blocului. *(Spre uşă.)* Cine e ?

MARIOARA *(intrînd)* : Eu sînt.

BARTOLOMEU *(rece)* : Ce doreşti ?

MARIOARA : Domnu' Bartolomeu, grozavă chestie. Vecina a văzut cu ochiul ei drept, deoarece stîngul e bolnav de albeaţă, cum a urcat un hoţ pe burlan. La doi n-a intrat, pe acoperiş nu e, atunci unde e, că doar nu s-a urcat la cer ? !

BARTOLOMEU : De ce nu ? Dacă era un hoţ sfînt, putea foarte bine să fie chemat de Dumnezeu în împărăţia sa şi să fie trecut apoi în calendare.

www.cimec.ro

MARIOARA : Domnu' Bartolomeu, zău, vă ţineţi de spirite. Spuneţi-mi serios, dacă l-aţi văzut sau nu, că eu nu pot să stau cu mîinile în sîn cînd ştiu că un hoţ se află în incintă. Eu am o răspundere. *(În clipa respectivă, Marioara vede fumul ţigării hoţului ieşind din spatele fotoliului.)* Dar ce este cu fumul acela şi de unde provine ?

BARTOLOMEU : Care fum ?

MARIOARA : Fumul acela care iese din spatele fotoliului acela.

BARTOLOMEU : Eu nu văd nici un fel de fum.

MARIOARA : Da, dar eu văd.

BARTOLOMEU : Mă rog. Te priveşte. Eu nu văd nici un fum.

MARIOARA : Atunci înseamnă că sînt oarbă. De ce nu-mi spuneţi să-mi pun ochelari ? Sau să-mi schimb nasul, pentru că nasul meu miroase fumul care iese de acolo. În sfîrşit... *(Insinuantă.)* Poate că e cazul să chemăm pompierii... Sau poate că nu e cazul. Vedem noi... *(Pleacă.)*

BARTOLOMEU *(scos din minţi)* : Bestie ! Fiinţă vulgară şi ignobilă ! Impertinentă şi grosieră ! *(Către hoţ.)* Domnule, individa asta întrece orice măsură în materie de grobianism ! Nu e zi să nu se insinueze în domiciliul meu sub felurite pretexte, unul mai futil decît altul, pentru ca să debiteze aici toate prostismele şi măgărismele de pe lume. Nici o tagmă de femei nu mi-a fost mai repulsivă decît tagma femeilor de serviciu. Dă-le o uşă, o gaură de cheie şi nu se mai mişcă de-acolo o viaţă.

HOŢUL : Iertaţi-mă că vă-ntreb. N-aveţi ceva de băut ?

BARTOLOMEU : Nişte bere.

HOŢUL : E rece ?

BARTOLOMEU : De la frigider.

HOŢUL : Merge.

BARTOLOMEU *(după ce aduce berea)* : Şi ?

HOŢUL *(după ce bea)* : Poftim ?

BARTOLOMEU : Dar despre ce vorbeam mai înainte ?

HOŢUL : Cînd ?

BARTOLOMEU : Înainte de a fi intrat individa peste noi.

HOŢUL : Păi tocmai mă întrebaseşi dacă nu mi-e frică de dumneata.

BARTOLOMEU : Exact.

HOŢUL : Păi de ce să-mi fie frică ? Ce, e prima oară cînd mă aflu faţă-n faţă cu păgubaşul ? Mata eşti prima oară faţă-n faţă e-un hoţ ?

BARTOLOMEU : Eu ?! Tinere, încă nu ştii cu cine stai de vorbă.

HOŢUL : Nu, domnule, nu ştiu eu cine stau de vorbă.

BARTOLOMEU *(se recomandă, solemn)* : Bartolomeu Capră, fost magistrat.

HOŢUL *(îi strînge mîna, deferent)* : Îmi pare bine.

BARTOLOMEU : Am lucrat cincizeci şi doi de ani în justiţie. Acum sînt pensionar. Cînd dumitale nici nu-ţi trecea prin cap să te naşti, eu judecam procese. Sute şi sute de hoţi şi gangsteri mi-au trecut prin mînă. Pe unii îi condamnam, ieşeau şi iar îi condamnam. Îi cunoşteam ca pe copiii mei. Cum te cheamă ?

HOŢUL : Florică.

BARTOLOMEU : Numele dumitale mi-aduce aminte de numele unuia dintre cei mai glorioşi gangsteri români : Florică Florescu.

HOŢUL : Tata l-a cunoscut, Dumnezeu să-l ierte. Au lucrat împreună. Mînă mare !

BARTOLOMEU : Eu l-am judecat pe Florică Florescu de patru ori. Cînd intram în sală, se ridica şi-mi striga din boxă : „Domnule Bartolomeu, sînt omul dumneavoastră". Mă simpatiza. M-am purtat cu el ca un cavaler. Avea anvergură, avea demnitate, era artist. Asculţă una de-a lui. Intră într-o noapte să spargă o bancă, ajunge la seif şi dă de altă bandă care lucra de zor cu aparatele de sudură şi cu rîngile, făcînd zgomot şi mizerie. Florică Florescu, scîrbit, i-a dat la o parte, şi-a scos acul de la cravată, a deschis casa de bani în două secunde, după care le-a strigat celorlalţi : „Dobitocilor, învăţaţi să lucraţi curat". Ce zici ?

HOŢUL : Dar chestia de la Monte Carlo, cu ruleta, o ştiţi ?

BARTOLOMEU : Bineînţeles. După lovitură, mi-a trimis o vedere.

HOŢUL : Sau chestia cu tablourile de la Paris ?

BARTOLOMEU : Pardon ! Aia nu-i a lui !

HOŢUL : Cum nu-i a lui ?

BARTOLOMEU : Îmi pare rău. Cea mai mare lovitură cu tablourile din istoria gangsterismului a dat-o Daulică. Figură mare şi ăsta. Păcat că nu se înghiţea cu Florică Florescu ! Ce lovitură ! Doi ani a gîndit-o !

HOŢUL : Alte vremuri. Azi mai ai timp să te gîndeşti ? Iei şi pleci.

BARTOLOMEU : Ce idee de geniu ! Fii atent, domnule, ca să ştii ce înaintaşi ai avut. Daulică a comandat unui mare pictor din Paris copii după cele mai celebre tablouri de la Luvru, contra două sute de mii de franci. Cînd sînt gata, se îmbarcă la Marsilia pe primul vas care pleacă spre New York. Peste o oră, un om de-al lui dă un telefon anonim la poliţie : „Fiţi atenţi că marele gangster Daulică a furat cele mai importante tablouri din Luvru, a pus în locul lor copii şi a plecat spre New York". Poliţia din Marsilia anunţă Parisul, Parisul intră în alertă, sînt chemaţi specialiştii să ia fiecare tablou la rînd, pentru a descoperi care sînt cele dispărute. Între timp, Daulică a avut grijă ca toţi marii negustori de tablouri americani să afle de lovitură. Indivizii l-au aşteptat în port la New York, i-au cumpărat tablourile cu un milion de dolari, iar el s-a întors cu pri-

www.cimec.ro

mul vapor şi s-a prezentat la poliţia din Paris : „Domnilor, fiţi serioşi, a fost o glumă, nu v-a furat nimeni tablourile din Luvru". Şi tipul a rămas cu milionul de dolari în buzunar. Ce părere ai ?

HOŢUL : Alte timpuri, domnule dragă.

BARTOLOMEU : Bineînţeles.

HOŢUL : Acum, chiar dacă aş avea idei, n-am de unde să iau milionul. Se lucrează prea mult cu hîrtii şi cu ştampile. Ca să furi o mie trebuie să ai zece parafe şi să dai şpagă jumate. Plus că toţi sînt cu ochii pe tine. Uite, să vă spun cazul recent al unui văr de-al meu cu opt clase primare : omul era vînzător de găini la stat. I-a venit şi lui o idee în cap : cînd îi soseau găinile de la crescătorie, le ducea mai întîi acasă, le ţinea o noapte ca să ouă şi pe urmă le scotea pe piaţă. Rămînea cu o mie de lei partea lui pe zi. Cum crezi, dom'le, că l-au prins ?

BARTOLOMEU : S-a dat singur de gol.

HOŢUL : Exact.

BARTOLOMEU : Aşa fac toţi hoţii lipsiţi de vocaţie.

HOŢUL : Individul s-a umplut de bani şi-a vrut să facă şi el o dată pe boierul : s-a dus la „Intercontinental" şi a comandat un kil de icre negre şi un kil de „vinul casei". Peste o oră l-au săltat. Nu putea el să-şi bea kilul la „Cireşica" ?

BARTOLOMEU : Dragul meu, lipsa de educaţie e fatală în orice meserie. Trebuie să ai măsură şi demnitate. Ai citit memoriile lui Al Capone ?

HOŢUL : Nu.

BARTOLOMEU : În prefaţă, acest personaj de geniu spune textual : „Mi-am început cariera furînd un pachet de ţigări ordinare şi din pricina asta n-am avut niciodată curajul să fumez. Am rămas marcat pe viaţă cu un complex de inferioritate". Dragul meu, ultimul mare haiduc modern. Gore... Ai auzit de Gore ?

HOŢUL : Nepoată-sa trăieşte şi-acuma. Mi-e vecină.

BARTOLOMEU : Acest Gore, cînd l-am judecat penultima oară pentru... *(Se aude un ciocănit la uşă.)* Ascunde-te, iar a venit bestia. *(Hoţul se ascunde în spatele fotoliului.)* Cine-i ?

MARIOARA *(intrînd)* : Eu sînt, domnu' Bartolomeu. Marioara.

BARTOLOMEU : Ce este, dragă Marioară, ce doreşti ?

MARIOARA : Domnu' Bartolomeu, aşa cum mă vedeţi, eu am ceva la cap, o astenie rămasă de la naştere, şi vă rog să nu vă glumiţi cu mine, că eu nu ştiu multe, eu anunţ organele. Vecina de vizavi, aia cu albeaţă la ochiul stîng, a văzut un hoţ urcînd pe burlan şi intrînd aici. Unde e hoţul ? Că eu nu pot să stau cu mîinile-n sîn dacă hoţul e în incintă. *(Se aşază, hotărîtă.)*

BARTOLOMEU *(se ridică)* : Dar în ce calitate îmi pui dumneata aceste întrebări ?

MARIOARA : Dumneata să nu te legi de calităţile mele, ca să nu mă leg eu de defectele dumitale ! Păi cu cine vorbeai dumneata adineaori, cînd ascultam eu la uşă, fiind în timpul programului de servici ?

BARTOLOMEU : Vorbeam singur.

MARIOARA : Singur ?! Pe două voci ?

BARTOLOMEU : Da. Îmi spuneam poveşti.

MARIOARA : Ce poveşti ?

BARTOLOMEU : „Scufiţa roşie".

MARIOARA *(insinuantă)* : „Scufiţa roşie" ?! Ehe, domnule Bartolomeu, al naibii mai ştii să te descurci în diferite situaţii. *(Se ridică.)* Mă duc să-i spun vecinei rezultatul. Poate mă mai întorc. *(Iese.)*

HOŢUL *(ridicîndu-se din spatele fotoliului)* : Tocmai începuseşi să-mi povesteşti despre Gore.

BARTOLOMEU : Exact. Îţi vorbeam despre Gore. Trebuie să-ţi mărturisesc că eu l-am cunoscut îndeaproape pe acest vestit Gore, idolul femeilor de acum cincizeci de ani. Era un superb, un cavaler venit parcă din Evul mediu. Spărgea o bancă şi omora zece paznici pentru ca să-i ducă unei prinţese de care era îndrăgostit un colier de perle. Cînd l-am condamnat la douăzeci de ani muncă silnică, plîngeau în sală sute de femei. Iar el mi-a strigat : „Magistre, multă sănătate, mersi şi te pup !" Figură de legendă. Dealtfel, avea şi o baladă.

HOŢUL : Poftim ?

BARTOLOMEU : Se făcuse un cîntec despre el. Se cînta prin toate cîrciumile.

HOŢUL : Îl ştiu. Tata, cînd venea beat, îl cînta de cîte două ori. O dată pe drum, o dată în casă.

BARTOLOMEU *(începe să cînte în surdină)* :

„Foaie verde şi-o sipică
Gore, puşlamao mică !
C-ai uimit trei cartiere
Cu-ale tale maniere !"

BARTOLOMEU şi HOŢUL *(cîntă amîndoi din ce în ce mai tare)* :

„Cînd intrai tu prin cămări,
Nu te legai de mîncări.
Cînd intrai prin beciuri negre
Nu gustai din icre negre.
Cînd pătrundeai în seifuri,
Nu luai aur şi arginturi.
Cînd intrai tu pe ferestre,
Nu luai decît neveste !
Cînd săreai peste balcoane
Nu luai decît codane,
Baronese şi prinţese,
Le puneai şaua sub fese,
Trăgeai din mitraliere
Şi fugeai în crîng cu ele.
Gore, puşlamao mică,
C-ai ajuns la mititică

www.cimec.ro

De te plînge mamă-ta
Şi-o juma' de mahala,
Plus iubitele de-o noapte,
Văduvele-nsărcinate
Şi fetele deflorate.
Gore, Gore, măi Gorică
Fir-ai tu să fii de..."

(Ciocănituri în uşă. Cei doi se opresc din cîntat.)

BARTOLOMEU *(crapă uşa şi o ţine cu piciorul)* : Cine-i ?

MARIOARA *(vîră numai capul, adică atît cît îi permite întredeschiderea uşii)* : Eu. *(Hoţul se ascunde în spatele lui Bartolomeu.)*

BARTOLOMEU : Ce doreşti ?

MARIOARA : La dumneavoastră se cîntă ? Că vecina de vizavi, aia cu albeaţă la ochiul stîng, zicea că ce bucurie veţi fi avînd de v-a apucat cîntatul şi a cui era vocea ailaltă care vi s-a alăturat după strofa-ntîia ?

BARTOLOMEU : Care voce ?

MARIOARA : Care vi s-a alăturat. *(Pauză. Marioara forţează uşa, dar Bartolomeu şi Hoţul rezistă.)* Şi ce anume cîntaţi ?

BARTOLOMEU : Dar de cînd aprobi dumneata repertoriul meu personal ? N-am voie să cînt în casa mea ce vreau ?

MARIOARA : Păi cum o să ai voie ? Din moment ce noi, ceilalţi, putem asculta ce cînţi, nu poţi să cînţi orice şi oricum ! Unde e vocea a doua ? Că dacă nu, chem organele !

BARTOLOMEU *(în culmea indignării)* : Auzi ! Într-o zi dumneata ai s-o păţeşti cu mine ! Auzi ? Ai s-o păţeşti !

MARIOARA *(sadică)* : Păi asta şi vreau !

(Cei doi reuşesc să-i închidă uşa în nas.)

BARTOLOMEU *(istovit)* : Bestia ! O s-o păţească ea odată cu mine ! O s-o păţească !

HOŢUL : Merită. E drăguţă. Mai ai o bere ?

BARTOLOMEU *(îi mai aduce o bere)* : Mai am.

HOŢUL *(bea cu poftă)* : Tata, Dumnezeu să-l ierte, avea o vorbă sfîntă : „berea, dacă e rece, o bei ; dacă nu e rece, n-o bei". Nu terminăm cîntecul ?

BARTOLOMEU : Exact. Mai aveam finalul. Cum naiba e finalul ? *(Nu şi-l mai aduce aminte.)* În sfîrşit... *(Îl podideşte plînsul.)* Domnule, îţi fac o mărturisire pe care n-am făcut-o nici nevesti-mi, răposata, care era o confidentă excelentă : eu am fost prieten cu Gore.

HOŢUL *(uluit)* : Dumneata ?

BARTOLOMEU : L-am salvat de trei ori de la ştreang... Plus că-l vizitam în celulă, îi duceam ţigări şi coniac. Am vrut să-i scriu memoriile. Păcat că s-a prăpădit atît de repede. Contractase o boală bizară de la o baronesă. Într-o lună de zile s-a uscat ca o creangă de copac. Ţi-o spun numai dumitale : a murit în braţele mele. Eram un mare admirator al lui. Îl judecam, îl condamnam şi-l admiram în acelaşi timp. Era tipul de gangster ideal : frumos, curajos, generos, dezinteresat. *(Teribil de răscolit.)* La un moment dat, după moartea lui, mă mistuia obsesia să mă fac eu însumi gangster. Da, da, nu te uita la mine, eram mistuit de această patimă. Într-o zi, nu m-am mai putut înfrîna, am luat un pistol şi am intrat în prima bancă, hotărît s-o jefuiesc, chiar cu riscul de a fi prins şi de a deveni oroarea ţării întregi : magistratul gangster ! Din păcate, chiar în clipa cînd pusesem mîna pe pistol, am recunoscut în bătrînul casier de la ghişeu pe colegul meu de bancă din şcoala primară, mi-au dat lacrimile, ne-am îmbrăţişat, ne-am dus la cîrciumă şi-am încins un chef de patru zile. Răposata, săraca, fără să bănuiască nimic, cînd citea şi recitea biografia lui Al Capone, îmi zicea : „Bartolomeu, aş fi preferat să fii gangster decît un magistrat sever şi plicticos". Dacă mă năşteam cu un secol mai înainte, m-aş fi făcut haiduc sau pirat.

HOŢUL : Domnule, ce să mai vorbim. Viaţa are cruditătile ei. Nu putem face tot ce ne trece prin cap. Parcă eu n-am visat să sparg bănci şi să fur prinţese ? Şi uite ce-am ajuns ! Să mă urc pe burlane şi să fur cîrnaţi...

BARTOLOMEU *(participînd sincer)* : Te cred, te cred. Sîntem nişte 'rataţi. N-am trăit decît cu visuri... Visuri... Nimic real, nimic autentic, veridic, verosimil... În ultimul timp, de pildă, visam să-mi intre pe fereastră un spărgător, anume o ţineam tot timpul deschisă. Dar un spărgător feroce, cinic, bestial, care să mă brutalizeze, care să mă învingă, să mă prade, cu care să mă lupt... *(Deschide un sertar.)* Uite, am aici bijuterii de valoare, plus economiile mele în bani lichizi, ar fi avut de ce să fie tentat... Dar ai venit dumneata, care te-ai mulţumit cu o pereche de cîrnaţi şi care ai ridicat mîinile la primul zgomot. *(Patetic.)* De ce n-ai fost mai curajos ? De ce n-ai băgat groaza-n mine ?

HOŢUL : Nu ştiu... M-am speriat...

BARTOLOMEU : Păcat... M-ai frustrat de o trăire unică... *(Pauză.)* Te întreb ceva... dar să-mi răspunzi sincer... Te văd băiat simpatic, isteţ... N-ai vrea să reiei ?... Să reiei operaţia... ? Adică să ieşi, să vii din nou, să încerci să furi prada, eu să te prind, să ne luptăm şi aşa mai departe ?

HOŢUL *(uluit)* : Adică cum ?

BARTOLOMEU : Adică să comiţi din nou spargerea, ca şi cum nu ne-am fi cunoscut.

HOŢUL : Păi ce rost are, dacă ne-am cunoscut ? Ca să ne jucăm ?

BARTOLOMEU : Exact. Ca să ne jucăm. Ne jucăm de-a victima şi banditul. Dar ne jucăm ca şi cum ar fi adevărat. Înţelegi ?

HOŢUL : Nu.

www.cimec.ro

BARTOLOMEU : Ce naiba ! E simplu. E vorba de o înscenare... de o demonstrație... Adică ceva gratuit... ca la teatru... Experimentăm o trăire... o stare... o posibilă conjunctură de viață... Te rog să fii amabil. Fă-mi acest serviciu. E atît de simplu pentru dumneata.

HOȚUL *(profund nedumerit)* : Păi ce rost are ?

BARTOLOMEU : Dar ți-am explicat, dragul meu, că e vorba de o joacă nevinovată. Ne vom distra pur și simplu, ne vom amuza. Să vezi ce amuzant o să fie pentru dumneata să-ți joci propriul rol, să dai o lovitură de dragul artei ! Facem artă, înțelegi ? Știi ce e arta ? Arta e un joc al spiritului, un... Hai, du-te ! Coboară jos, în stradă, și-așteaptă. Cînd sting lumina, înseamnă că am dat semnalul și că poți veni. *(Îl împinge pe balcon, apoi stinge lumina și se ascunde în spatele fotoliului. Peste cîteva momente, hoțul reintră în casă în vîrful picioarelor, bîjbîie printre mobile, se împiedică, geme, și se așază pe un fotoliu. Bartolomeu aprinde lumina și strigă.)* Stai ! *(Încearcă să tragă cu pistolul, dar acesta nu ia foc.)* Fir-ar a naibii de armă ! Tocmai cînd e nevoie nu ia foc. N-a fost bine. În loc să te duci spre sertar ca să iei bijuteriile și banii, dumneata te-ai așezat în fotoliu.

HOȚUL : M-am lovit la țurloi. Mă doare de mă seacă la ficați. Fotoliul ăsta nu era aici ! Dumneavoastră l-ați mutat ?

BARTOLOMEU : Îmi pare rău, dar dacă nu te descurci pe întuneric, de ce nu folosești o lanternă ?

HOȚUL *(nervos)* : De-aia ! Că n-am !

BARTOLOMEU : Poftim. Îți dau lanterna mea. *(Îi dă o lanternă.)* Reluăm. Fii atent. Ieși, vii din nou, te duci direct la sertar, iei bijuteriile și banii, încerci să fugi, eu încerc să te prind, după care urmează încăierarea cuvenită. Hai ! *(Hoțul iese, Bartolomeu stinge lumina și se ascunde în spatele unui fotoliu. Peste cîteva momente, hoțul reintră, se duce spre sertar, ia ce găsește și dă să plece. Bartolomeu aprinde lumina, trage cu pistolul, acesta nu ia foc, drept pentru care se repede asupra hoțului și-l strînge de gît. Acesta se prăbușește, învins.)* Ce faci, dragă ?

HOȚUL *(revenindu-și)* : Ce să fac, dom'le ? M-ai strîns așa de tare, că mi-am pierdut suflul. Parcă ziceai că faci o demonstrație ? !

BARTOLOMEU : Păi da ! Dar dumneata de ce nu te-ai apărat ? De ce nu te-ai luptat cu mine ?

HOȚUL : Să mă lupt ?

BARTOLOMEU : Păi da ! Luptă-te, apără-te, lovește-mă ! Fă-ți meseria ! Fă-mă să simt că a intrat în casa mea un gangster care mi-a luat bunurile cele mai de preț, un răufăcător care se luptă cu mine și care îmi pune viața în pericol. Fă-mă să trăiesc această situație teribilă și insolită, care nu ni se poate întîmpla decît o singură dată în viață ! Ce naiba, doar ești profesionist, nu amator ! Trăiește-ți rolul, intră-i sub piele ! Hai, du-te !

HOȚUL *(nedumerit)* : Zău dacă înțeleg ceva. Dracu' m-a pus să viu la dumneata ? Mai bine lucram prin tramvaie sau mă duceam la pescuit. *(Iese. Bartolomeu stinge lumina și se ascunde în spatele fotoliului. Peste cîteva momente, hoțul reintră, se duce la sertar, ia prada, vrea să fugă, Bartolomeu aprinde lumina, trage cu pistolul, apoi se repede asupra hoțului, dar acesta îi aplică o lovitură în moalele capului, doborîndu-l, și dispare.)*

BARTOLOMEU *(după ce-și revine)* : Da, acuma a fost ceva mai bine. Ceva mai bine, dar prea scurt, prea fugar, n-a existat un crescendo, scena n-a avut dramatismul necesar. Cînd vezi pistolul, încremenești de spaimă, apoi încerci o eschivă, apuci un scaun, îl arunci asupra mea, îmi iei pistolul și abia atunci mă lovești. Înțelegi ? *(Observă că interlocutorul său nu e în cameră.)* Hei, unde ești ? Dragul meu ! *(Strigă pe balcon și pe fereastră, agitat.)* Alo ! Hei ! Tinere, unde ești ? Întoarce-te ! Trebuie să reluăm... *(Uluit.)* A dispărut... A dispărut pur și simplu... Dar e stupid ! Fără o explicație plauzibilă ? ! *(Ciocănituri tari în ușă.)* Cine e ?

MARIOARA *(intră, radioasă)* : Domnu' Bartolomeu !

BARTOLOMEU : Ce vrei ?

MARIOARA *(strălucind de satisfacție)* : L-am prins pe hoț ! Adineaori ! El tocmai cobora de pe balconul dumneavoastră, ținîndu-se de burlan, iar eu cu sectoristul tocmai îl pîndeam. Și haț ! I-am pus mîna-n gît !

BARTOLOMEU : În gît ? !

MARIOARA : Păi fir-ar mama lui a naibii să fie, adică ce credea el ? Uite-așa l-am înhățat...

BARTOLOMEU *(năuc)* : De ce ? De ce ?

MARIOARA : Păi cum de ce ? Nu furase ? Avea traista plină cu bani și bijuterii. L-am dus deja la Miliție.

BARTOLOMEU *(plîngînd)* : Bestie ! Mi-ai ratat experimentul !

SFÎRȘIT

www.cimec.ro